

Уроци по китара (Скот Фритцингер)

Китарата е уникален музикален инструмент. Тя има широк диапазон звуци в три октави, позволява да се свирят както отделни ноти така и акорди, да се сменя окраската на звука от интимно-нежен до сухо-жесток. Китарата (в повечето случаи) има достъпна цена и приемливи габарити т.е. идеална за купони, запивания и естествено сериозна музика (ако въобще има такова понятие)

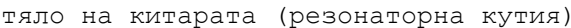
Най-голямата част на китарата е нейния "корпус". Той представлява една "кутия с дупка" :) в която влиза звукът и където той резонира, усилва се и придобива особената си красота.

Към корпуса е свързана една дълга тояга със сложна форма наречена "гриф". От едната си страна грифът е плосък и там на пряко на определено разстояние са разположени малки лентички наречени "прагчета". Разстоянието между прагчетата в най-близката част от корпуса е най-малко и то нараства с отдалечаването от "резонаторната кутия" както още се нарича корпуса. от другата си страна, грифът е заоблен и гладък. Там се плъзга ръката на свирещия.

На върхът на грифа са разположени "ключове" за прикрепване и опъване на струните. Силата на опъване на всяка струна е от порядъка на 20 до 50 килограма. Такава сила се удържа трудно затова на всяка струна е поставен малък червячен редуктор, който усилва силата около 20 пъти и не дава на струната да се отпусна.

Най-външното прагче на грифа е направено обикновено от дърво или пластмаса и се нарича "вършно" или "нулево" прагче. В него са изпилени 6 прореза, където влизат струните за да не се разместват и да са на равно разстояние една от друга.

Когато струните са опънати те се опират на нулевото прагче от едната страна и на магаренцето от другата. Всички останали прагчета трябва да са на разстояние 1..2 мм във върхната част и 3..4 мм към корпуса.

Тук следва и въпроса: "Как да хванем правилно китарата?". Да приемем че сте десничар. Ако ще свирите класическа китара правилната поза е да си поразкратите малко краката и извивката на резонаторната кутия да опре на левият ви крак. По този начин имате много добър достъп до грифът, което е основно за класическите произведения.

Третичт вариант е да сложите на китарата си ремък и да свирите изправен като в този случай трябва да настроите дължината на ремъка така че да можете лесно да достигате грифа с лявата и струните при резонатора с дясната си ръка.

Така, ето го и вашият първи "урок"... хехе...
моля нека да обясня че това не са формални уроци...
те ще ви помогнат да разберете прекрасният
инструмент, който държите в ръцете си... вашата
китара! (добре момчета(момичета) стига сте се смяли!)
както и да е ... това ще ви помогне да получите
основна представа за вашият инструмент и как да
издавате странни звуци с него ... хехе... така...
ето го: (не съм ли го казвал и преди?)

Урок#1

Музиката се е развивала през годините от
бароковият период до днес и има... само се шегувам...
няма да ви сторя това... хаха... ок... вашата китара
има 6 струни и те съответстват на ноти от музикалната
скала... тези ноти са подредени от А до G... (от До
до Си ако се водим по българското означение) между
всеки две цели ноти (с две изключения) има разстояние
от два полутона като всеки полутон е означен като
"диез" # (sharp) когато нотата е с един полутон над
основната нота, и "бемол" b (flat) когато нотата е с
един полутон под основната нота.
Това са всички ноти (12) от А до G

със диези:

A, A#, B, C, C#, D, D#, E, F, F#, G, G#... или

със бемоли:

A, Bb, B, C, Db, D, Eb, E, F, Gb, G, Ab...

Моля обърнете внимание че A# е същата нота като
Bb... C#=Db, D#=Eb... и така нататък. Нотите от
първия ред са съответни на нотите от втория ред
(вертикално). Някой просто е решил да се позабавлява
и е сложил два символа за една и съща нота... хехе...
не е смешно!

Китарата се настройва по такъв начин за да е по-лесно
да се разбере и свири... вашата най-ниска струна е E
(с най-нисък тон) това е 6-та струна защото който е
открил този метод за настройване е имал жестоко
чувство за хумор... по принцип ние броим от ниско към
високо... както и да е.... 5-та струна е A, 4-та е D,
3-та G, 2-та B и първата е още едно E. Ето всичко това
опростено:

e	1-ва
B	2-ра
G	3-та
D	4-та
A	5-та
E	6-та <- това е струната най близко до главата ви докато свирите

Сега вие ще попитате... какви са тези странни метални неща по дългата част на китарата? Радвам се че попитахте... дългата част на китарата се нарича "гриф" (neck) в горната си част грифът е плосък и има метални елементи които са разделени... те се наричат "прагчета" (frets).

Този който е измислил този метод за номериране на струните, го е направил за да улесни записването в таблатури (tabbing) на музиката... това което имам предвид е че когато някой запише китарна част от някоя песен това се нарича таблатура... тя съдържа 6 линии и числа които представят номера на прагчето, което трябва да се натисне или празнит места, които показват, че струната не се дърпа.

ето и пример:

това е акордът G с който главно ще работя в тези уроци...

```

_____ това са имената на струните
|
|      номерът на прагчето...натиснете струните на това прагче
|      |
e      -3----- <--- натиснете 1-та струна с кутрето
B      -0----- <--- не натискайте тази струна
G      -0----- <--- не натискайте тази струна
D      -0----- <--- не натискайте тази струна
A      -2----- <--- натиснете 5-та струна с показалеца
E      -3----- <--- натиснете 6-та струна със средния пръст
```

Добре...в началото ще бъде малко трудно но с упражнения ще го правите механично... сега прекарайте палеца на дясната си ръка през струните... това е G!

В таблатурите по мрежата ще срещнете нещо подобно:

```

G    <---- Името на акорда
3
0
0
0
2
3
```

това е малко общо но сега вие знаете как да четете това...запомнете, ако таблатурата е направена както трябва 1-та струна трябва да е най-отгоре.

това е урок номер едно... това главно покрива четенето на таблатури следващият път ще

поговорим още малко с вас за акордите...
малко теория следващият път!

Между другото - ето няколко акорда с които да си поиграете!
запомнете горната линия е 1-ва струна

C	D	A	E
-----0-----	-----2-----	-----0-----	-----0-----
-----1-----	-----3-----	-----2-----	-----0-----
-----0-----	-----2-----	-----2-----	-----1-----
-----2-----	-----0-----	-----2-----	-----2-----
-----3-----	-----0-----	-----0-----	-----2-----
-----0-----	-----x-----	-----0-----	-----0-----

| _____ x = не свирете 6-та струна в D акорда
(или в която и да е струна с X на нея
това е означение за: не свирете струната
или можете да я заглушите като я натиснете
леко с палец или който и да е пръст)

...последният път (ако паметта не ми изневерява
защото 1-ят урок беше изтрит от твърдия ми диск),
говорих общо за акордите... като как да сложите
пръстите и на кои прагчета... и обясних малко за
таблатурите (което ще помогне на тези от вас които
използват таблатури от мрежата), но сега искам да
навляза малко по-дълбоко в теорията на акордите...

G акордът е този с който основно ще работя
понеже той е толкова звучен... също така може би е
най-добрият пример за теорията на акордите...

така, какво имам предвид с думата "теория"?
Под теория разбираме какво е нужно за да се изгради
акорд... разбирате ли когато свирите G той звучи
добре (поне трябва да звучи така ;)) всички акорди,
които ви дадох последният път звучат различно, но те
имат нещо общо... те всички имат нещо което се нарича
основна, трета и пета нота от скалата... сега тези от
вас, които свирят на пиано разбират за какво говоря...
за тези които не разбират, ще обясня

нека погледнем G

G	
3	<----- G (основа) (root)
0	<----- B (трета) (third)
0	<----- G (основа) (root)
0	<----- D (пета) (fifth)
2	<----- B (трета) (third)
3	<----- G (основа) (root)

бувите са съответните ноти, докато думите в скобите на коя позиция е нотата в G скалата (само за справка засега G скалата е G,A,C,D,E,F#) забележете че основата на G скалата е нотата G!...ако акорда беше D основата щеше да бъде D! основата на акорда е тази която дава и името му (запомнете това ще ви потрябва в следващия урок...

В е третата нота от G мажорната (major) скала...
а D е петата... виж по долу... виждате колко добре се получава?

G(основа,1),A(2),B(3),C(4),D(5),E(6),F#(7)

(бележка: книгите съкращават основата като "R"
ако видите R в книга с таблатури тогава нотата на тази струна е основна... ЗАПОМНЕТЕ ЧЕ ТЯ ДАВА ИМЕТО НА АКОРДА!!)

сега няма да навлизам много във скалите, но тъй като ще използвам акорда G реших да ви представя G скалата в този урок...

така... акорда G който ви показах всъщност се нарича "G мажор" защото е по схемата: основа, трета, пета... има също и минорни акорди но те са след 2 урока...

така... това са всички акорди, които ви дадох но сега със включени ноти и това коя е основа, трета и пета...

поиграйте си с тях и ги запомнете...

ВСИЧКИ ТЕЗИ АКОРДИ СА МАЖОРНИ.... ЗАЩОТО ЗВУЧАТ ВЕСЕЛО!... хехе..всъщност защото всички те имат R,3,5 схемата в тях...

A	E	C
0 <--E (5th)	0 <--E (R)	0 <--E (3rd)
2 <--C# (3rd)	0 <--B (5th)	1 <--C (R)
2 <--A (R)	1 <--G# (3rd)	0 <--G (5th)
2 <--E (5th)	2 <--E (R)	2 <--E (3rd)
0 <--A (R)	2 <--B (5th)	3 <--C (R)
0 <--E (5th)	0 <--E (R)	0 <--E (3rd)

D
2 <--F# (3rd) (Причината поради която не включвам скалите
3 <--D (R) на всяка основна нота от акордите е това че
2 <--A (5th) искам да се запознаете със структурата на
0 <--D (R) мажорните акорди (R,3rd,5th)..
0 <--A (5th) когато започна да говоря за скалите, тогава ще
x можете сами да си ги определите... :) но все пак
и аз ще ви ги напиша...)

Следващият път... акорди с баре (Barre Chords) (ще се влюбите в тях!!
лесно лесно лесно..)

до тогава...

Така, тука започва истинското удоволствие! наистина...
това е вашето въведение в прекрасният свят на
акордите с баре (barre chords) (също така наричани
"power chords" но все пак има разлика)... добре..
ето започваме...

"баре" означава че нещо притиска струната през цялото
прагче... ако натиснете струните при трето прагче с
показалеца си то той играе ролята на баре.

това е основната идея стояща зад акордите с баре
- да заместите нулевото прагче (онази пластмасова/
дървена/метална част в която опират всички струни на
китарата тръгващи от главата.) със вашият показалец
като притиснете всички струни при някое прагче...
когато натиснете струните при трето прагче и изсвите
това със дясната ръка звучи доста зле... точно както
ако изсвите струните без акорд... значи това от което
имаме нужда е да натиснем и някой други струни след
барето...

спомняте ли си акордът Е, който ви показах в първи урок?
това е формата която ще използваме заедно със формата
на акорда А... форма на акорда е това как изглежда
акорда или как се хваща... добре ето го акордът Е:

	Е	
е	0	
б	0	
г	1	
д	2	
а	2	
Е	0	<--- (основа)

така... спомняте ли си от урок #2 че основата определя
името на акорда... така че нотата Е определя името на
акорда Е... със формата на акорда Е ние се интересуваме
от името на нотата на 6-та струна... плъзгаме тази
форма по грифа до 3-то прагче и получаваме това:

е	3	
б	3	
г	4	
д	5	
а	5	
Е	3	<---- (основа)

виждате ли? 3-та струна е с едно прагче по-нагоре от 2-та, точно както при Е акорда, а 4-та и 5-та струна са с 2 прагчета по-нагоре от 6-та... това е същата форма само че приплъзната по грифа... има няколко начина да хванете този акорд, но аз мисля че този е най-лесен::

натиснете струните на 3-то прагче с показалеца си
(натиснете добре, силата идва с упражненията)

e	3	<--- показалец
b	3	<--- показалец
g	4	<--- среден
d	5	<--- кутре
a	5	<--- безименен
E	3	<--- показалец

малко е трудно, но ще свикнете с упражнение...
така... след като имаме нов акорд, нека му дадем и име!
основата е на 6-та струна със баре във формата на акорда Е, значи нотата на струната дава името и...

E	F	F#	G
(свободна)	(1-во прагче)	(2-ро прагче)	(3-то прагче)

значи този акорд е още една форма на акорда G!!! уха...
айде всички заедно: уха. това е супер... добре виждам
че всички сте ентузиазирани...

значи тази форма може да се мести по целият гриф...
ето всички ноти по 6-та струна за да ви помогнат да
и образувате имената на акордите (запомнете основата
за баре акордите с Е форма е на 6-та струна):

E, F, F#, G, G#, A, A#, B, C, C#, D, D#, E
0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

така... да речем че не искате да минавате от 3-то до
8-мо прагче за да смените от G на C като използвате
баре... причината поради която има акорди с А форма е,
че хората не са искали да подскачат по грифа нагоре-
надолу като луди за да сменят акордите...

А акордът:

	A	
e	0	
b	2	
g	2	
d	2	
a	0	<--- основа
E	0	

забележете че основата е на 5-та струна... така че ако
вземем тази форма и я придвижим по грифа можем да изсвирим
други акорди с А формата... например опитайте това

e	3	<--- показалец
---	---	----------------

b	5	<---\	използвайте кутрето и безименния си
g	5	<--- >---	пръст заедно за да натиснете 3-те
d	5	<---/	струни
a	3	<---	показалец (основа)
E	X	<---	6-та струна на акорда с А форма не се
			свири.. можете леко да я притиснете със
			върха на своя показалец за да я заглушите.

{б.прев. лично аз си го хващам:

e	3	<---	показалец
b	5	<---	кутре
g	5	<---	безименен
d	5	<---	среден
a	3	<---	показалец
E	X	<---	показалец
}			

забележете че трябва да притиснете силно струните с показалеца си... добре сега да именуваме акорда... запомнете основата е на 5-та струна следователно тя дава името на акорда... ето нотите на 5-та струна и съответните номера на прагчетата:

A	A#	B	C
(празна)	(1-во прагче)	(2-ро прагче)	(3-то прагче)

значи акордът е C!... е това прави прехода от G към C доста по-лесен, нали? добре ето ги нотите по А струната (5-та) до 12-то прагче....

A, A#, B, C, C#, D, D#, E, F, F#, G, G#, A
0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

значи, ако преместите тази форма до 5-то прагче, ще свирите D... хванахте ли му цаката?

ето още един пример за да съм сигурен че сте ме разбрали...

със Е-формата:

със А-формата:

	F:		B:
e	1	e	2
b	1	b	4
g	2	g	4
d	3	d	4
a	3	a	2 <-- основа
E	1 <-- основа	E	x

скоро ще хващате тези акорди доволно лесно и ще можете да кажете с коя форма е всеки... (за любопитните Е и А формата се използват защото се хващат и плъзгат по грифа много лесно, можете да местите и С акорда но това няма да е толкова удобно за свирене...)

добре... това бяха акордите с баре...

НЕЩА КОИТО ДА ЗАПОМНИТЕ:

1. основата дава името на акорда
2. акордите с баре са просто заместване на нулевото прагче с показалеца ви.
3. китарата е за удоволствие... не се разочарвайте... ще свикнете с времето и с упражнение, и най-важното е ...ТЪРПЕНИЕ!

забавлявайте се...

точно когато си мислехте че всички акорди звучат щастливо...

добре... ето го и него... урок #4... (това не съм ли го казвал?)... както и да е... този урок ще поотработи идеите от урок #3... затова ако не сте го направили вече прочетете урок #3...

така, минорните акорди са един вид обратното на мажорните... не защото се хващат по обратен начин а заради звученето им... минорните акорди се използват за тъжни, баладични песни в повечето случаи... заради тяхното звучене...

сега вие си мислите: хmmm... наистина трябва да са доста различни от мажорните акорди..." .. радвам се че си го помислихте... всъщност, единствената разлика (по принцип) е мястото на един пръст... ще ви ги покажа с баре, защото според мене това е най-лесният начин да познаете/свирите минорните акорди...

от няколко урока познавате акорда Е мажор (това се означава като E Maј)

E Maј		
e	0	<--- R
b	0	<--- 5-та
g	1	<--- 3-та
d	2	<--- R
a	2	<--- 5-та
E	0	<--- R

сега за да изсвирите Е минор, просто намалете 3-та струна с един полутон (еквивалентно на едно прагче)... тази "нова" нота е трета в Е минорната скала... т.е. третата струна продължава да носи третата нота от скалата... този акорд се означава като Em (малкото "m" означава минор)... т.е. Е минор ще изглежда така:

Em		
e	0	<--- R
b	0	<--- 5-та
g	0	<--- 3-та (в Em скалата)
d	2	<--- R
a	2	<--- 5-та
E	0	<--- R

ако вземем тази форма и я приплъзнем по грифа ще получим останалите минорни акорди... нека пробваме с 3-то прагче...

	Gm	
e	3	
b	3	
g	3	
d	5	
a	5	
E	3	<--- R

тъй като основата е G, следва че акорда ще е G минор (Gm).. (запомнете че основата дава името на акорда)... за да хванете това ползвайте предложеният в урок #3 захват като повдигнете средния пръст... (силата и точността на пръстите ви ще се подобри с упражнения... не се притеснявайте... това бръмчене ще изчвзне скоро)

добре... сега ще попитате "можем ли да направим това с A формата?" да можете... но първо трябва да видим формата на акорда Am и да я придвижим по грифа...

използвайки същата идея както по-горе, ето ги A Maj акорд и съответно Am акордът:

A Maj				Am		
e	0	<--- 5-та		e	0	<--- 5-та
b	2	<--- 3-та		b	1	<--- 3-та (в минорната скала)
g	2	<--- R		g	2	<--- R
d	2	<--- 5-та		d	2	<--- 5-та
a	0	<--- R		a	0	<--- R
E	x			E	x	

сега нека преместим Am формата до 5-то прагче... запомнете че основата за барето с A формата е на 5-та струна... нека отидем на 5-то прагче, основата е D... и тъй като формата е A минорна получаваме акорда D минор (Dm) т.е.::

	Dm	
e	5	
b	6	
g	7	
d	7	
a	5	<--- R
E	x	

така... в следващият урок ще ви обясня скалите по-общо... така че ако не разбирате за какво става дума когато ви говоря за 5-та и 3-та нота върнете се на урок #2 и вижте какво съм писал там... ако още не ви е ясно ще ви се изясни след следващия урок... ще ви покажа някой често използвани акордни прогресии... ако харесвате Rancid блусът I-IV-V ще ви хареса....

до тогава... забавлявайте се... и упражнение... упражнение.... упражнение

добре... (често го казвам)... както и да е... в този урок ще обяснявам скалите и ще използвам доста от предишните 4 урока... ако спомена нещо в този урок и вие не го знаете, прегледайте предишните уроци... ще направя всичко възможно да използвам термини от миналите уроци...

Скалите

скала е поредица от ноти които се използват за да образуват акорди и също така да се пишат соли и такива работи... това е най-добрият начин за който се сещам за да ви обясня това с прости термини... ще разберете какво имам предвид...

акордите се изграждат посредством скали... може да познаете дали акорда е мажорен, минорен или какъвто и да е от скалата...

ето един пример:

това е C мажорната скала

C , D , E , F , G , A , B , C

започва със C която е основната нота от скалата... тази скала започва и свършва с нотата C, и както основната нота дава името на акорда, така тя дава и името на скалата... (това е лесния начин да го разберете по-късно ще ви го обясня с правилните термини) ..

така... нека сложим номерация на нотите

C , D , E , F , G , A , B , C

1ва, 2ра, 3та, 4та, 5та, 6та, 7ма, 8ма

обърнете внимание че в C мажорната скала има 8 ноти... (първата и осмата са C)... сега, вижте 2-ри урок и погледнете акорда C мажор... забележете основната (1-ва), 3-та и 5-та нота... те са съответно C, E и G... сега погледнете C мажорната скала... основната (1-ва), 3-та и 5-та струна са същите... така се изграждат мажорните акорди... вземете която и да е мажорна скала, вижте кои са 1-та, 3-та и 5-та нота от скалата, натиснете съответните струни и ги изсвирете...

добре, сега да видим как можем да получим мажорната скала на всяка нота... ето всички ноти (12 или 13 ако броите високото C), всяка от тях е на един полутон (едно прагче) от предишната...

C, C#, D, D#, E, F, F#, G, G#, A, A#, B, C

нека пак хвърлим един поглед на C мажорната скала (C,D,E,F,G,A,B,C)... за да образуваме C мажорната скала започваме от основната нота (C), после един цял тон (2 полутона) до D... после още един цял тон до E, следва F на разстояние един полутон, G -цял тон, A -цял тон, B - цял тон и най-накрая C един полутон... ето я и "формулата" която се използва за C мажорната скала (опростено):

започнете от основната нота, после един цял тон, още един, един полутон, цял тон, цял тон, цял тон и накрая полутон за да се върнем към нотата от която започнахме.. на основната нота но една октава по-високо (октава означава 8... тъй като основата е C, 8-та нота или една октава по-високо

е високото C...) ето я пак формулата:

- 1) започнете от основната нота
- 2) придвижете се на тези стъпки от основната нота..

цяла-цяла-половин-цяла-цяла-цяла-половин

ако сте го направили както трябва ще получите същата нота от която
сте започнали.

нека опитаме един пример:

ето всички ноти отново (малко съм ги разширил):

C, C#, D, D#, E, F, F#, G, G#, A, A#, B, C, C#, D, D#, E, F, F#, G, ...
и така

нататък...

нека определим G мажорната скала....

ще използваме формулата:

- 1) започнете от основната нота

добре.. сложете пръста си на екрана на ниското G

- 2) придвижете се на тези "стъпки: от основната нота

цяла-цяла-половин-цяла-цяла-цяла-половин
(A) (B) (C) (D) (E) (F#) (G)

и тъй като свършихме със G, знаем че не сме сбъркали....

значи G мажорната скала е : G,A,B,C,D,E,F#,G...

сега нека сверим това със G мажорният акорд:

в акорда G мажор 1-ва 3-та и 5-та нота са съответно G, B и D..
сравнете това със скалата:

G , A , B , C , D , ...
(1ва), (2ра), (3та), (4та), (5та)
^^^^ ^^^^^ ^^^^^

съвпадат!!....

сега минаваме на минорните скали (не се тревожете всичко е обобщено
в края на урока..)

минорните скали се определят по същият начин, като разликата е
единствено във "формулата"... (стъпка #1 остава същата.. винаги
започвате от основната нота на скалата)

за стъпка #2 използвате различни "стъпки"... ето я формулата за
минорната скала:

- 1) започнете от основната нота на скалата

2) придвижете се на тези стъпки от основната нота..

цяла-половин-цяла-цяла-половин-цяла-цяла

ако свършите със нотата с която сте започнали значи всичко е наред...

пример: да опитаме с Е минорната скала...

ето отново всички ноти... (разширено):

C, C#, D, D#, E, F, F#, G, G#, A, A#, B, C, C#, D, D#, E

1) започнете от основната нота на скалата

поставете пръста си на екрана на ниското Е

2) придвижете се на тези стъпки от основната нота..

цяла-половин-цяла-цяла-половин-цяла-цяла

(F#) (G) (A) (B) (C) (D) (E)

свършихме със Е, значи всичко е наред...

сега сравнете това с акорда Е минор... в акорда Е минор, основата, 3-та и 5-та нота са съответно Е, G и В... точно както в Е минор скалата...

за да обобщим нещата досега, вие:

1) можете да изграждате мажорни и минорни скали... просто използвайте формулите... да ги запишете на хартия... също така да напишете всички ноти (между другото, техническият термин за всички ноти е "хроматична скала"... всяка нота е на половин стъпка от предишната...)...

ето ви отново хроматичната скала::

C, C#, D, D#, E, F, F#, G, G#, A, A#, B, C

(това е C хроматична... защото започва и свършва с C.. използва се главно за изграждане на C скалите.. може да опитате с F скалата като използваме F хроматичната по-долу и приложим формулите..)

пример:

F, F#, G, G#, A, A#, B, C, C#, D, D#, E, F

и

2) готови сте за да започнете да учите основите на писането на сола...

моля запишете си хроматичната скала и формулите на хартия и се упражнявайте да изграждате скалите... после сравнете с акорда и вижте връзката с 1-ва, 3-та и 5-та нота от всяка скала и от акорда...

и най-важното, забавлявайте се.. това е малко техническа част, но не е нужно много да се задълбавате в нея. понаучете я и се върнете отново когато имате нужда от нея... :)

този урок е доста кратък!

но ще ви даде нещо с което да си играете.. :)

Както и да е,

какво имам предвид с тези "акордни прогресии"? радвам се че попитайте..

акордна прогресия е последователността от акорди в песента... може би трябва да ви дам пример... Да речем че в песента има три акорда в следната последователност... : D G A D ... и те се свирят в този ред... ,тогава D G A D е акордната прогресия... разбрахте ли го? ... сега да навлезем в урока...

Вземете китарата си и изсвирете тези акорди в следния ред (D G A D)... звучи добре а? е би трябвало ако китарата ви е настроена и свирите правилните акорди.. ;) ..хехе.. както и да е, забелязахте ли че когато свирите А, в песента се усеща един вид "напрежение"? а когато се върнете на D нещо като "освобождаване на напрежението"? това което току що изсвирихте се нарича 1-4-5 акордна прогресия (след малко ще ви покажа защо се нарича така) причината това да е най-популярната прогресия е това напрежение и последвалото освобождаване.. (ако искате вярвайте но това влияе на емоциите...) ако слушате практически която и да е композиция днес (особено класическа музика), ще забележите че има "върх" (климакс) на песента където е най-силната или най-високата нота.. това е напрежението.. и частта след това (обикновено) е освобождаването (не знам колко пъти съм слушал песен без освобождаване, и когато песента свърши съм казвал : "и това беше всичко?" :))

добре.. това е всичко за 1-4-5 (или както повечето хора го пишат I-IV-V) прогресията, но сега ще ви покажа как да я определите... :))

тази част използва урока за скалите... по-скоро мажорната скала... нека вземем D мажорната скала например.. (ако не знаете как да я получите върнете се към урок #5)....

D мажорна скала:

D E F# G A B C# D

Причината поради която се нарича I-IV-V е тази че основните нота на акордите са 1-ва, 4-та и 5-та ноти от D мажорната скала..

вижте това:

D	E	F#	G	A	B .....
1ва	2ра	3та	4та	5та	6та
^^^			^^^	^^^	

уау... супер а... може да направите това с всяка мажорна скала... нека опитаме с C мажорната скала:

C мажор:

C D E F G A B C

ето го:

C	D	E	F	G	A.....
1ва	2ра	3та	4та	5та	6та
^^^			^^^	^^^	

значи, I-IV-V прогресията за C ще е C-F-G (връщането към C не е задължително... зависи от вас... но помнете, натрупването на всичкото това напрежение без освобождаване ще натовари публиката ви! ;))

още една популярна прогресия е 1-3-4 (или I-III-IV)... използвайте същият метод за да я определите... (например за C, прогресията ще бъде C-E-F)...

**МОЛЯ ЗАПОМНЕТЕ- тези прогресии не са шаблони за писане на песни... те са просто основни инструменти които да ви помогнат да разберете музиката малко по-добре... просто се опитвам да ви обясня какво е напрежение-освобождаване и това е най-добрият начин, който знам:).... моля ви не се оставяйте на този урок да ограничи свиренето ви... експериментирайте... запомнете истинските музиканти са извън правилата... :)

Интересен факт- помнете ли че ви обещах да ви покажа как да свирите половината песни от албума на Rancid ? е...:).. основното нещо, което те използват е I-IV-V прогресията.. :) (и за тези от вас които не знаят кои по дяволите са Rancid това не означава нищо...)

ПОСЛЕДНО НЕЩО!-- може да свирите тези прогресии по какъвто си искате начин: с баре, без баре... но ако ги свирите с баре ще откриете форма за I-IV-V прогресията...

ОЩЕ ЕДНО НЕЩО! (обещавам)- може да сте чували за "12 тактов блус" от време на време.. и тази прогресия е много популярна... тя използва I-IV-V прогресията, но в различен ред... тя има продължителност 12 такта... ето я за тези които се интересуват:

например C-F-G ..

(цифрите в скобите показват колко такта да свирите акорда)

C (2) , F (2) , C (2) , F (2) , G (1) , F (1) , C (1) , G (1)

сега вече можете да свирите блус.. :)

(за тези които са прочели урокът за акорди с баре или тези, които имат основна идея за акордите с баре... :))

видях много въпроси по нюзгрупите за тези add2, sus4, add7 и.т.н акорди... такааа...

**"sus" акорди-

единствената разлика между мажорните акорди и тези е че 3-та нота от акорда е заменена от нотата която е отбелязана след "sus"..

"sus4"-

ето акордите E и Esus4:

	E	Esus4	
e	0	0	
b	0	0	
g	1	2	<--- 3та е заместена от 4та!
d	2	2	
a	2	2	
E	0	0	

единствената разлика е на 3-та струна... третата нота на мажорната скала е заменена от 4-тата...

(просто вместо да я свирите на 1-во прагче я преместете на 2-ро)... сега можете да местите тази форма по грифа, точно както акордите с баре! да речем искате да изсвирите акорда Gsus4... преместете тази форма до 3-то прагче! :)

може да използвате това и с акордите с A форма... ето A и Asus4:

	A	Asus4	
e	0	0	
b	2	3	<---- 3-то заместено от 4-то!!
g	2	2	
d	2	2	
a	0	0	
E	x	x	

тук втората струна носи 3-тата нота на A акорда, така че просто преместете нагоре с едно прагче и "wah-la!" или както там се казва :P)

местете тази форма по грифа, и ще получите още sus4 акорди!

например:

	Dsus4
e	5
b	8
g	7
d	7
a	5
E	x

"sus2"-

ще обясня sus2 акордите със A форма защо не знам лесен начин за хващане на sus2 с E форма което да не изисква разтягане през 4 прагчета (което е трудно за начинаещите китаристи)... така че...

Asus2 формата просто замества 3-та с 2-ра нота в мажорната скала...

	A	Asus2	
e	0	0	
b	2	0	<---- 3-та заместена от 2ра!
g	2	2	

d	2	2
a	0	0
E	x	x

може да местите тази форма по грифа... така че това е Csus2:

	Csus2
e	3
b	3
g	5
d	5
a	3
E	x

"add9"

тези са почти същите като sus акордите, но вместо да за заместите 3-та нота с 2-ра, замествате основната с 9-та (което е 2-та понеже 8-та е същата като основната).. но почакайте.. вие не замествате най-ниската основна нота с 2-та, защото това ще е акорд с наклонена черна (/) (следващата част обяснява наклонените черти)... както и да е, ето го и примера... ще използваме E формата..

	E	Eadd9	
e	0	2	<--- заместете основната с 9та
b	0	0	
g	1	1	
d	2	2	
a	2	2	
E	0	0	

и можете да движите това по грифа...

Aadd9 е така (същата концепция):

	A	Aadd2	
e	0	0	
b	2	2	
g	2	4	<--- основата заместена от 9та
d	2	2	
a	0	0	
E	x	x	

"наклонена черта (/)"-

на хартия това изглежда доста сложно, но всъщност не е..
да речем че имате C/G (доста общо)... какво означава това::

C/G
акорда който да хванете-----^ ^----- басовата нота която да изсвирите

значи хващате акорда C, но правите басовата нота G..
(басовата нота е най-ниската основна нота от акорда)... така че..

	C/G
e	0 --,

```

b      1      \
g      0      >--- стандартен C мажор
d      2      /
a      3      --'
E      3 <----- "G" се свири като басова нота

```

друг пример:

```

      C/B
e      0  --,
b      1      \
g      0      /--- стандартен C мажор
d      2  --'
a      2 <--- басовата нота заместена от B
E      x

```

в този пример, тъй като не искаме да стигаме до 7-мо пръстче на 6-та струна за да изсвирим B (това ще е голямо разтягане) ние отиваме на 5-та струна и свирим B там.. така ние заместваме басовата основна нота на C мажорния акорд с B..

още примери :

	G	G/F#	G/E	D/F#	
e	3	3	3	3	
b	0	0	0	3	
g	0	0	0	2	
d	0	0	0	0	
a	2	2	2	0	
E	3	2	0	2	<--- това са нотите които се различават от мажорните акорди

***** (опитайте се да изсвите G G/F# и G/E един след друг... този ефект се нарича "BASS RUN" {Б.пр това вече не знам как се превежда} и се използва широко в блуса и от Oasis.. :) сега вече няма защо да си търсите басист... хехе... само се шегувам.. :))

можете да използвате акорди с баре и за тези акорди!... доста е лесно! :)

ето D и D/A

```

      D      D/A
e      5      5
b      7      7
g      7      7
d      7      7
a      5      5
E      x      5 <--- "A" изменя долната част на акорда

```

друг пример:

```

      F      F/E
e      1      1
b      1      1
g      2      2

```

d	3	3
a	3	3
E	1	0 <--- басовото F е заместено от E ...

най-накрая, имам време да седна и да напиша още един "урок" ..
съжалявам за закъснението... :)

както и да е, вие ще попитате "какво по дяволите е пентатоника?"
... а аз ще ви кажа "това е сложна дума, която описва една проста
идея и е добро начало в свиренето на сола" ... това е.. :)

е това е краят на урока следващият път ще ....

(само се шегувам.. хехех)...;)

опитайте се да си спомните идеята на акордите с баре, и как вие
можехте да получите нов акорд просто като придвижвате една форма
по грифа. пентатониката използва същата идея. тя има своя форма
(точно като акордите с баре), и своя основна нота! ...
пентатониката използват много от теорията на акордите с баре, затова
ако сте разбрали предишните уроци, този ще е като играчка за вас. :)

така, да видим как стоят нещата... скалата на пентатониката..
ето една от формите на скалата:

```
e--0-----3
b--0-----3
g--0--2---
d--0--2---
a--0--2---
e--0-----3      <--- основа е свободна E струна
```

тъй като основата е свободна E струна, можем да наречем това
E пентатоника... основното нещо което виждате е че това е
наистина доста просто за свирене... опитайте първо да го
изсвирите така:

```
e-----0--3
b-----0--3-----
g-----0--2-----
d-----0--2-----
a-----0--2-----
E--0--3-----
```

нека именуваме нотите:

E, G, A, B, D, E, G, A, B... чакайте мисля че виждам зависимост..

E G A B D са всички ноти в скалата на пентатониката. те се повтарят и
повтарят.. :).. тъй че това е доволно лесно..

както казах преди това, тази форма може да се движи по грифа...
да речем че искаме да свирим G пентатониката... можем просто да
приплъзнем основата до 3-то прагче и да запазим формата, получаваме:

e--3-----6
b--3-----6
g--3--5---
d--3--5---
a--3--5---
E--3-----6

същата форма просто транспонирана (транспониране означава да преместите формата по грифа...)...

сега как да използваме тази информация?... ами може да си поиграете... основната идея е да започнете да свирите сола.. значи ако трябва да свирите акорда G опитайте се да го изсвирите с пентатоника... и така нататък...

в следващият урок ще ви покажа как да разширите пентатониката така че да свирите сола по целия гриф.. :) ..

ИНТЕРЕСНО

имах няколко запитвания за това как да свирим по блусарски неща, и мисля че това е мястото да ви покажа някой неща..

като използваме основната идея от скалата на пентатониката, получаваме блус скала.. и тя е наистина лесна... ето формата:

e--0-----3
b--0-----3
g--0---2---3
d--0---2----
a--0-1-2----
E--0-----3

и естествено можете да я движите по грифа... опитайте се да си поиграете с типичния блус ритъм и скоро ще откриете някой познати блус парчета..... :)

това е всичко за сега... надявам се че следващият урок няма да ми отнеме месеци докато го завърша... :)

до тогава, продължавайте да свирите!